

طب قدیم و طب جدید

ما خود از هر حیث تو انانیم

ولی بدریوزگی و گذاشی در خانه این و آن میدویم

در منزل یکی از دوستان که زندگی قدیم و جدید را بهم پیوند کرده مهمان بودم کتاب خانه خود را بن نشان میداد برای او کتابهایی بزرگان فرانسه و انگلیسی رسیده بود که یکاپاک را معرفی میکرد.

در این ضمن بسته‌ای که روی آن با حروف لاتین نگاشته بود ساپر (بعض ب و سکون ز) نشان داد و گفت در این پاکت نباتاتی است که گاهی آنرا میجوشانیم و مانند چای دم می‌کنیم و میخوریم. گفتم اجازه میدهید آنرا باز کنم. گفت خواهش میکنم بلطف ما پید پاکت را باز کردم دیدم محتویات آن گل کاوز بسان و بنشه و سنبل الطیب است و کلمه ساپر هم از کلمه پارسی سبزی گرفته شده است.

گفتم عزیزم این گیاهان داروی قدیمی خودمان است که الان در دکانهای عطاری موجود میباشد. کمی سرخ شده هرق برجیم او نشست و گفت در هر حال اگر در دکانهای عطاری خودمان هم وجود داشته باشد با این نظافت و تمیزی نیست حق هم با او است.

در جامعه‌ای که جوراب و اشیاء تجملی خردواری از مغازه را در بارچه تمیز میدهند و گفتش را در قوطی میگذارند ولی نان گرمی را که از تنور بیرون میآورند روی زمین پس از گذاشت می‌اندازند و پنیر و کره را روی کاغذ میگذارند و روی میوه‌ها جولا نگاه زنیور و مگس و انواع حشرات است و گوشت در دکان قصابی از گرد و غبار خیابان بهره و افری میگیرد.

وقتی کل کاوز بسان و سنبل الطیب در پاکت سر بسته و نقاشی شده از ادویا بر سد مسلم است برداروهای نباتی دکان عطاری که بافضل موش و لاشه سوسک و غیره آغشته و مخلوط شده رجحان دارد.

عکس سمت چپ بسکی از ورزشکاران هنگامی که آتش مخصوصی بوی داده می شود

وازه‌های جا باید داشت که چرا انحراف فکر پیدا شده و رفته
رفته شیرخشک جای شیر طبیعی را گرفته قوطی‌های ساردين که اغلب
برای جلوگیری از عفونت با مواد سی آغشته شده جای ماهی‌های
نازه را اشغال کرده و بعضی عناصر افزایشی گوشت لذیذ گوسفند را
با نظر نفرت نگاه کرده و دنبه و گوشت خوک که مایه مرض کرم
تریکین و بیماری‌های روده است ترجیح میدهند!

این عیوب همه‌ازاین جا سرچشم می‌گیرد که ما اصل (النظافة
من الایمان) را فراموش کرده‌ایم داروپائی و امریکائی اساس کارخود
را در هر چیز نظافت قرارداده است. شما اگر دقت کنید نوع غذاهای
مادر تمام فصول یکسان است.

در تابستان گرم و سوزان که حداقل حرارت تا ۴ درجه میرسد
و در زمستان که سرما سنک رامینتر کاند، آش رشته خودمانی با ملحقات
و ضمایم آن خوراک ما می‌باشد البته به طبقه فرنگی مآب کار نداریم
زیرا در برابر آن‌ها صحبت از آش رشته که احیاناً در فصل زمستان
غذای مشهی و خوبی است و دادای انواع ویتامین‌ها و فسفرهم می‌باشد
مثل کفتکوی از غذاهای آدمخواران و حشیان چنگلهای افریقا است-
ولی اساساً حق این است که بگوییم باید هنداها نسبت به انواع فصول
و زمان و مکان تغییر کند.

مامون خلیفه عباسی وقتی پایتخت خود را در خراسان قرار
داد بوسیله مکتوبی از حضرت رضا علیه السلام درخواست کرد که
برنامه‌ای برای خوردنی و آش‌امیدنی از مرقوم فرمایند.
امام (ع) در پاسخ شرحی در این موضوع تحریر فرموده که بنام
رساله مذهبیه در علم طب موسوم شده است.

امام (ع) در مقدمه رساله از قواعد طبیه و حفظ الصحه و
معالجات داروهای نباتی نوشتند که متن آن را بنام (طب رضوی)
عالیم ربانی حسن بن نصر الله بن صادق موسوی ترجمه نموده و آقای
حاج مختار معینی باز و گان با سایر تراجم فقید معظم قدس سره بنام
كتات تبصرة المؤمنین انتشار داده اند.

طب رضوی دستور جامعی در انواع غذاها بمناسبت فصول
دار است و نیز حاوی ترکیبات نباتی و شربت مقوی است در این
کتاب انواع دستورات بهداشتی برای جلوگیری از درد مثانه ضعف

ب آنکه نشان داده شده است این عکس را میتوان از سال ۱۳۴۵ میلادی در تهران برداشت کرد.

پس از افتتاح فروشگاه فردوسی اعیان‌حضرت همایون شاهنشاهی و ملکه ثریا پهلوی در قسمت‌های مختلف پتکردش پرداختند در عکس بالا اعیان‌حضرتین را در بازدید و یکی از قسمت‌ها نشان میدهد.

معده بواسیر - مرض فراموشی ذکامه ذات الربیه - ورم گلو - برقان فساد دندان خوانده می‌شود - و در منافع و مضار آب‌های برف و باران و چاه بحث جامعی دارد.

رساله دیگری در طبع النبی (ص) نگاشته شده که ابن سینا در مقدمه قانونچه عین آنرا نقل کرده است - در این رساله مینویسد: معده انسان خانه و محل هر دردی است و پرهیز کردن معده اصل حفظ بهداشت و باید آدمی غذاهایی را که طبع آن بدان مایل است و عادت دارد بر سایر خوراکها رجحان بگذارد خذارا باید سرد کرد و خورد.

در هنگام غذا خوردن کفش را از بادرآورد.

غذا خوردن در بازار و مهمناخانه ها کراحت دارد ایستاده آب

باید آشامید

بهترین طعام نان و هالی تربن میوه اندکور است.

هلیم و هریسه توصیه شده و چشیدن نمک قل و بعد از طعام مانع

جنون وجودام و برس معرفی شده است.

بهترین شربت ها آب گوارا است آب را باید آهسته آشامید

پرخوری قساوت قلب می آورد و مولدا مراض است.

میوه ها را تزو تازه باید خورد - خوردن گوشت توصیه شده

ترک آن نهی گردیده - برنج سودمند است شیر مقوی است و بزنان

حامله باید شیرداد تا هوش اطفال آنها زیاد شود.

پنیر به تنها می دردست و گردو هم اما امتزاج این دو با هم دوا است.

ده چیز باعث مرض نسیان و فراموشی می شود.

خوردن پنیر و نیم خورده موش. سبب ترش، گشتنیز، حجمات اذ

پشت کردن، راه رفتن در میان زنان - نظر - کردن بمطلوب و دار

کشیده شده خواندن الواح و سنک قبرها.

سه چیز موجب پرورش و نوجسم می شود.

استعمال عطر (البته منظور عطر های ساخته شیمیائی نیست بلکه

عطر هایی که از گلها و یا مشک تهیه شده) - لباس نرم - خوردن

عمل.

عمل حافظه و بهداشت را تامین می کند خرما فواید طبی

بیشمار دارد

گوشت گاو موجب مرض است و شیر آن دوا است گوشت

گوسفند خوب است و شیر آن عامل مرض می شود.

انجیر مانع از قولنج است و موجب روشنایی چشم و دافع نقرس

است در خربزه منابع زیادی می باشد، خربزه غذا، شربت و ریحان

است و موجب سفیدی دندان و از میان بردن سنک مثانه و موجب قوت

نیروی جنسی است.

آنار معده را دباغی می کند و سوسه و خیالات پریشان را از

انسان دور می گرداند ترنج قلب را روشن و مفرز را تازه مینماید و

منظارهای از رژه دختران در جشن آورزشی چهارم آبان در افغانستان

بادمجان و کدو و بآبکوشت دماغ و عقل را ذیاد می‌کند مویز فوائد فراوان دارد سر که بهترین خورش‌ها است خوردن عناب تب را زایل می‌کند و قلب را نشاط میبخشد خیار میوه خوبی است.

نرگس را بونگید استشمام نمایید از بیماری جنون و جذام و برس آسوده باشید. روغن بنفسه بر سایر روغن‌های معطر رجحان دارد. برک کامنی داروی اکثر امراض است. عطر گل سرخ بهترین عطرها است. سیاه دانه را فراموش نکنید برای شما سودمند است در شهرهای که مسافت می‌کنید از بیاز و سبزیهای آن شهر میل کنید تا از امراض آن جامضون بساید. کرفت مغز آدمی را قوت میبخشد هلبله سیاه شفادهنه امراض است ترب سنک مثانه بر طرف می‌نماید. خوردن گل حرام است و بیماریهای غیرقابل علاج تولیدمی‌کند در سیر فواید بیهشار است و داروی اکثر امراض میباشد یعنی مانع تولید بیماریها میشود بطور کلی فوائد سبزیها و میوهها در کتب قدما و فرهنگ اسلامی نکاشته شده و اشاعه و مصرف آنها بی‌نهایت سودمند واقع خواهد شد و از زیان و ضرر داروهای تقلیلی و ساختگی و عکس العمل ایستاده باشند. های مجهول از میان خواهد رفت.